

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
etapa locală, 18 februarie 2017
Clasa a X-a

Toate subiectele sunt obligatorii.

Eseul/ răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.

Timpul de lucru: 3 ore.

Total: 120 puncte.

Citește cu atenție fragmentele de mai jos:

A. “Lățit ca o broască pe grămada de scule prețioase zăcea un balaur obez, cu douăsprezece capete ce se holbau sălbatic la zmeul oprit în prag, orbit de-atâta scânteiere. Din botul unuia țâșni o limbă de cameleon, care-l prinse bine de mijloc pe zmeu și-l trase cu o putere grozavă către botul plin de pumnale. Felcerul crezu că i-a sunat ceasul. Nu mică-i fu mirarea când se trezi pus ușurel pe picioare în fața balaurului, înfundat pân-la genunchi în grămada de bijuterii. Cele douăsprezece capete îl priveau binevoitor. Al doilea din dreapta luă cuvântul:

— Salutare, coane. Uite care-i treaba, o să intru direct în subiect. Eu sunt... mă rog, *noi suntem*

Balaurul din peștera de safir.

— Am bănuț eu ceva, întrerupse destul de obraznic Chung, care-și mai venise-n fire.

— Cică misiunea noastră e să păzim grămada asta de...

— Vorbește cuviincios, se amestecă un cap din extremitatea opusă, în definitiv, e o onorabilă grămadă de aur și giuvaeruri...

— ...cu un moț cât toate zilele! Urăsc, urăsc, urăsc toate farafastăcurile astea pentru bogătași, cucoane și popi! Proletari din toate țările, uniți-vă!

— Hai, lasă revoluția, zise împăciuitor alt cap. Așa e numărul doi, zavrăgiu nevoie mare, explică el, după care reluă pe alt ton. Cică soarta noastră e să păzim comoara. Păi o păzim, ce să facem, parcă putem să ieșim de-aici? Doar capetele ne-ar putea trece prin tunel, dar nicidecum burdufu- ăsta, hipopotamu-ăsta de care suntem legați cu toții... Numai tu, doctore, ai putea să ne ajuți.

— Da, numai tu, doctore! Ajută-ne, doctore! se milogiră în cor toate celelalte capete. De o mie de ani te așteptăm! Vai! O mie de ani pierduți din viață!

— Ne-au mâncat tinerețea moșierii și fabricanții, gemu numărul doi.

— Bine, fraților, dar de unde știți că sunt doctor?

— Păi ești zmeu cu colți, și mai și miroși a amalgam dentar de la o poștă. Ia zi, numărul opt, care era planul nostru?

— Uite, ne gândeam noi dacă nu ai putea mata să ne separi, știi, ca pe frații siamezi, și în loc de balaur să ne faci doisprezece șerpi, ca să putem scăpa o dată din grota asta, să uităm de giuvaeruri...

— ...și unul de altul, completară ceilalți, nostalgici.

— Ce zici? Te învoiești? Zmeul se uită lung la trupul mătăhălos al balaurului. Apoi, și mai lung, spre grămada de comori, își compuse, ca la poker, o figură de nepătruns. Scoase o pilă de unghii și începu să-și ferchezuiască fără grabă o gheară.

— How much? catadicsi să zică, nepăsător, într-un târziu.

— A, oricât, ia orice, ia tot, săriră cu toții. Cât poți căra în spinare. Ba te mai ajutam și noi! Zmeul îi privi chiorăș:

— E puțin, stimabile. Uite ce e. Eu vă servesc doar așa, că-mi place de voi. Da' să fie clar cine e de-acuma șeful.

— Tu ești, conașule! strigă numărul șase, iar ceilalți încuviințară.

— Bun. Uite ce vreau eu de la voi. Mai întâi, toată comoara mi-o duceți pân-acasă.

— Ducem!

— După-aia, spuneți chiar acum o poveste.

— Știi tu Zurba lui Zurbalan, zmeul din Quatr'a, îi șopti patru lui unu. Unu începu, într-o tăcere solemnă. Zmeii, ca și balaurii, nu iubesc nimic mai mult decât vechile basme. Fremătară la noianul de

aventuri povestite în nobil vers. Când numărul unu termină, se lăsă o tăcere mare. Parcă întregul munte de piatră scumpă rezona încă, neauzit.”

(Mircea Cărtărescu- *Povestea Doftorului Chung*, în Enciclopedia Zmeilor)

B.”Culi n-avu când rosti salutarea: „Servus!” – minune mare! Coșgogeamite urs se agățase repegior cu brâncile pe dedesubtul scării, din fuscel în fuscel, până la podina pătului, și, sus, a întins o ghiară spre butul de cal, pe când cu celelalte labe sta încurcat în scară. După ce a pus o labă pe carne, a adus și pe a doua, – și cu greutatea lui întreagă a rupt prada din clenci și a căzut cu ea dedesubt, de la șapte metri înălțime. Cu ce dibăcie a făcut acest hoț mișel toate acestea, era de mirare. S-a dus în sus frământându-se, a căzut în omăt ca un tăbultoc negru; a luat cu brânca dreaptă și a strâns la piept carnea, și s-a învâluit cătră răpă săltând de două ori în sus cu dosul, ca și cum i-ar fi făcut un semn lui Culi și i-ar fi răspuns la salutare. Culi încremenise, cu pălăria în mână. Bată-l Dumnezeu de lotru! Închipuiește-ți tu ce i-a venit în minte unui ticălos de urs ca acesta!

Când s-a ridicat din zăpadă și a prins cu brânca dreaptă la piept coapsa de cal, a avut vreme să vadă numai c-un ochi și pe paznic. A privit pieziș; nu părea, însă, tulburat. Parcă venise acolo să-și ia un bun al lui. La drept vorbind, carnea aceea pentru dânsul fusese pregătită.[...]

Fără să cugete mult, înfierbântat dintr-odată, paznicul își trase de la umărul stâng carabina și-i întoarse piedica de siguranță. Trecu hotărât prin lumina poienii, acolo observatorul și căută urmele ursului. [...]. Culi urmărea pașii hoțului, foarte interesat și foarte atent. Când a ajuns în pisc, a scuipat:

— Ptiu, drace!

Martin era acolo, sub o muche de cremene. Iar a întors numai un ochi, o clipă, și s-a dus, fără să lase bucata de cal.

— Hurun-burun!

Părea că se rostogolește un tunet prelung, domolit și stâns, în râpa oablă unde își dăduse drumul. Culi se opri. Mai departe, de-a dreptul nu putea trece. Ar fi trebuit să ocolească pe la capătul pâraului, tocmai pe devale; și de devale să se suie împotriva, ca să cerceteze acele sărituri strâmbe, în trei brânci. – Cu ce folos? Se vedeau sub el, în râpa afundă, câteva linii libere – dungi de omăt, printre bungeturi. Culi trase de la șoldul drept binoclul și cercetă cu el îndelung amândouă repezușurile ponorului. [...] Culi a stăruit cu binoclul, a mai cercetat în jurul locului ciutelor. Ursul nu s-a mai văzut. Totuși părea că se află acolo, undeva, un ochi care pândeia oblic înapoi.

Paznicul se scărpină în cap, nehotărât. Căută în juru-i puncte de sprijin, ca să deslușească locul unde se găsea. Nu se putea bine lămuri. Între acel alb violet al iernii și verdele sumbru al brădetului, se alcătuiau, sub lumina împuștinată a soarelui aplecat la orizont, forme nouă, cu linii necunoscute.

Încă stătea pe loc, judecând și cumpănind în sine, când ziua începu să se întunece și împrejurimile părură a pluti sub un abur vioriu. Culi își schimbă locul; trecu mai la deal și avu încredințarea că și-a recunoscut direcția de întoarcere. O luă încet pe un colnic, coborî într-un găvan. Aici era o mlaștină veche, scâldătoare a mistreților. Calea îi era cunoscută acum, nu mai rămânea nici cea mai mică îndoială; dar se găsea foarte departe de Prelunci. Prin ce locuri a trecut? când oare s-a răslețit în așa măsură? A umblat de-a dreptul prin locuri înfricoșate; parcă ar fi ieșit la ele pe o poartă neștiută; dintr-odată, după ce a ieșit pe acea poartă, a călcat în necunoscut și a apărut la un orizont străin.

Va fi fiind la mijloc ceva. A fost un urs, dar nu ca toți urșii. Căutătura aceea pe care a strecurat-o de două ori peste umăr a fost o căutătură mai ageră decât a unui om. Într-adevăr, l-a îndemnat, înșelându-l, într-o urmărire fără noimă. Se trezește, asupra serii, la depărtare de cel puțin trei ceasuri de casă. Și din această mlaștină a mistreților se ridică în juru-i o pâclă umedă.”

(Mihail Sadoveanu, *Ochi de urs*)

Subiectul I:**30 de puncte**

Formulează enunțuri pentru cerințele următoare:

- 1)Prezintă implicațiile perspectivei narative în relația dintre naratori și lumile pe care le generează în cele două texte. 6 puncte
- 2)Evidențiază modalitățile prin care este creată atmosfera în fragmentul B. 6 puncte
- 3)Ilustrează două particularități ale dialogului din fragmentul A. 6 puncte
- 4)Comentează în 50-100 de cuvinte semnificația fragmentului : *Unu începu, într-o tăcere solemnă. Zmeii, ca și balaurii, nu iubesc nimic mai mult decât vechile basme.* 6 puncte
- 5)Exprimă în 50-100 de cuvinte o opinie argumentată despre tipul/tipurile de fantastic conturat(e) în cel două texte. 6 puncte

Subiectul al II-lea:**30 de puncte**

Scrie o narațiune de 150-300 de cuvinte, pe care ar fi putut să o relateze unul dintre celelalte unsprezece capete ale balaurului.

Subiectul al III-lea:**30 de puncte**Scrie un eseu, de 600-900 de cuvinte, despre *relația uman-supranatural*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiențele tale culturale.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente / raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare**30 de puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte. Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).